

28. august 2009
J.nr.: NKN-31-01637;
NKN-33-03390

SSC

Delafgørelse

i sagerne om landzonetilladelse og VVM-screening i forbindelse med digeforstærkning

Tårnby-Kommune har med afgørelse af 10. august 2009 meddelt landzonetilladelse til forstærkning af Kalvebod dige samt afgørelse om, at anlægget ikke er VVM-pligtigt, og dermed heller ikke kræver, at der bliver udarbejdet kommuneplanretningslinjer med tilhørende VVM-redegørelse¹. Begge afgørelser er påklaget til Naturklagenævnet af Dansk Ornitologisk Forening (DOF) og afgørelsen om VVM af Danmarks Naturfredningsforening (DN).

Klagerne om VVM-afgørelsen omfatter for en væsentlig del den konsekvensvurdering efter habitatreglerne², som tidligere er indgået i Naturklagenævnets godkendelse af anlægget efter naturbeskyttelsesloven.

Ansøger har anmodet Naturklagenævnet om hastebehandling af sagen under henvisning til oplysninger fra Københavns Kommune om, at anlægsarbejdet skal påbegyndes omkring 1. september 2009 for at undgå yderligere omkostninger til at opstakke den løbende opgravede lerjord til projektet og for at sikre, at det ca. 7 km lange tudsehegn kan opstilles mini 14 dage før tudserne begynder at gå i hi. Opstilles hegnet ikke medio september 2009 vil det først kunne opstilles medio marts 2010, hvilket vil medføre at anlægsarbejdet udskydes yderligere, da fuglenes ynglesæson starter 1. april. Der er også henvist til, at Kystdirektoratet har stillet som vilkår, at diget udføres af ren lerjord. Hvis kommunen er nødt til at afhænde den opgravede lerjord til anden side, vil det blive vanskeligt at fremskaffe tilstrækkelige mængder af uforurennet jord til erstatning. Ansøger har oplyst, at der skal bruges 2 uger på opstilling af tudsehegnet, som senest skal være opstillet den 15. september 2009.

Afgørelse

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. planlovens § 58, stk. 2, truffet følgende afgørelse:

En klage over en afgørelse efter VVM-reglerne har efter planlovens hovedregel ikke opsættende virkning. Klage over en landzonetilladelse har derimod opsættende virkning, jf. planlovens § 60, stk. 4, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet. Spørgsmålet om klagens opsættende virkning optages til særskilt afgørelse.

¹ Bekendtgørelse nr. 1335 af 6. december 2006 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

² Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Nævnet har tidligere behandlet spørgsmålet om påvirkningen af det internationale naturbeskyttelsesområde og beskyttede arter i området i forbindelse med klagesagen om dispensationen fra områdets fredning (Kalvebodfredningen). Af nævnets afgørelse af 25. marts 2009 fremgår:

”Besigtigelse

Naturklagenævnet har med deltagelse af sagens parter besigtiget diget den 17. marts 2009. DOF fastholdt og præciserede klagen. DOF er uenig i konsekvensvurderingens konklusioner, og det blev bl.a. anført, at projektet kræver, at beskyttelsen i habitatdirektivet fraviges. Som følge heraf er der også et krav om kompenserende foranstaltninger i naturområdet og udlæg af nye naturområder med samme størrelse. DOF anførte også, at de dele af rørsumpen, som skal fjernes i anlægsperioden i en del af Klydesøen, er meget værdifulde for navnlig de sjældne fugle: rørdrum, rørhøg og sølvhejre. DOF er uenig i vurderingen af, at der alene er tale om, at der bliver fjernet 3 ha for fuglene – værdifuld natur. Der henvises til de samlede ca. 12 ha, som projektet lægger beslag på.

Ansøger påpegede, at der nu er en enestående chance for at forstærke diget, fordi den jord, som under alle omstændigheder skal fjernes nord for Kalvebod Bro, kan anvendes til at forstærke diget, frem for at køre jorden til andre lokaliteter i Hovedstadsområdet. Der er ikke værdifuld natur i hele projektområdet. Ved foden af diget ligger først den gamle digegrøft og herefter den gamle vej og digeskråning inden rørsumpen og Klydesøen begynder. Ansøger er enig i konsekvensvurderingens opgørelse af den arealmæssige udstrækning af de forskellige naturtyper i området.

Mulighederne for at etablere et nyt dige frem for den ansøgte digeforstærkning blev drøftet mellem sagens parter. Det blev påpeget, at den ansøgte digeforstærkning forudsætter, at Tårnby Kommune træffer afgørelse om, hvordan diget skal fortsætte uden for naturområdet – enten som et dige mod syd langs Kongelunden, mod Ullerup Landsby eller mod nord mellem naturområdet og de store parcelhusområder parallelt med Kalvebod Fælled.

Naturklagenævnets afgørelse

I sagens behandling, herunder besigtigelsen, har deltaget 8 af Naturklagenævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Anders Stenild, Poul Søgaard, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Ifølge naturbeskyttelsesloven, kan der meddeles dispensation fra en fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Bestemmelserne om dispensation fra fredninger, herunder også fredning af arealer i internationale naturbeskyttelsesområder, fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50.

Et fredningsnævn kan kun meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for. Tilsvarende bestemmelser gælder for beskyttelsen af bilag IV-arterne.

Projekter i og uden for Natura 2000-områder kan forudsætte godkendelser fra flere myndigheder, der ikke altid meddeles samtidigt. Senere godkendelser til andre dele af et projekt skal ligeledes indeholde vurderinger i forhold til området, og evt. ny viden om Natura 2000-områdets tilstand skal inddrages.

Afgørende i sager om projekter i Natura 2000-områder er, at der før der træffes afgørelse skal foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hvis myndigheden vurderer, at projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade Natura 2000-området, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte.

Naturklagenævnet finder, at den ansøgte forstærkning af diget, som forudsætter et indgreb i fredningen, er nødvendig for at sikre, at det samlede naturområde og bagvedliggende arealer ikke bliver prisgivet ved stormflod, digegennembrud og forhøjede vandstande på sigt. Der er således efter nævnets vurdering gode og vægtige grunde til at dispensere fra Kalvebodfredningens bestemmelser. Projektet strider ikke mod fredningens formål.

Spørgsmålet er herefter, om en fredningsdispensation kan meddeles i overensstemmelse med habitat- og fuglebeskyttelsesinteresserne i det internationale naturbeskyttelsesområde.

Fredningsnævnet har på baggrund af konsekvensvurderingen af digeforstærkningen med tilhørende afværgeforanstaltninger vurderet, at projektet ikke vil skade Natura 2000-områdets naturtyper, fugle eller særligt beskyttede arter.

Fredningsnævnet har dermed også indirekte truffet afgørelse om, at digeforstærkningen ikke kræver, at beskyttelsen i habitatdirektivet bliver fraveget, og at der således ikke er behov for at søge kommissionen om at fravige beskyttelsen. Da habitatdirektivets beskyttelsesniveau ikke skal fraviges, er der ikke behov for at udlægge kompenserende arealer.

Naturklagenævnet er enig i vurderingen af, at den ansøgte digeforstærkning med tilknyttede afværgeforanstaltninger ikke vil skade Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger. Det er herved forudsat, at alle de afværgeforanstaltninger for fugle, naturtyper og beskyttede arter, som er beskrevet i projektet, faktisk realiseres.

Særligt bemærkes, at de fuglearter, der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura2000-området, yngler i det lukkede fuglereservat. Som digeforstærkningen er beskrevet med tilhørende afværgeforanstaltninger er det muligt at undgå forstyrrelser af fuglene. Det gøres bl.a. ved at begrænse anlægsperioden i forhold til fuglenes yngletid og ved at placere rørskov som en eller flere små holme i den østlige del af Klydesøen.

Naturklagenævnet stadfæster herefter Fredningsnævnets afgørelse af 10. juli 2008 om dispensation fra Kalvebodfredningen til at forhøje det eksisterende dige fra Kalvebod bro til landtilslutningen ved Kongelunden på de af fredningsnævnet meddelte vilkår og under forudsætning af, at digeforstærkningen bliver etableret med de afværgeforanstaltninger, som er beskrevet i konsekvensvurderingen.

Det er desuden et vilkår for dispensationen fra Kalvebodfredningen, at der foreligger godkendelser fra bl.a. Kystdirektoratet og Tårnby Kommune under hensyn til, at området er internationalt naturbeskyttelsesområde, og til at hele området, som skal stormflodssikres, skal være beskyttet.”

Efter en samlet vurdering af de oplysninger, der for tiden foreligger i sagen, finder nævnet, at landzonetilladelsens opsættende virkning kan ophæves med henblik på, at afværgeforanstaltningerne i form af bl.a. opstilling af tudsehegn kan iværksættes.

Det er ved denne vurdering bl.a. lagt vægt på, at der ikke med klagerne er fremkommet nye oplysninger om negative påvirkninger af områdets arter og naturtyper, herunder heller ikke om mulighederne for på sigt at opnå gunstig bevaringsstatus i det samlede naturområde på Vestamager. Naturklagenævnet har som anført tidligere taget stilling til anlæggets konsekvenser for naturbeskyttelsen og vurderet, at digeforstærkningen ikke vil skade Natura2000-områdets bevaringsmålsætninger.

Der er med delafgørelsen ikke taget stilling til, om det ansøgte projekt er VVM-pligtigt. Naturklagenævnet vil senere – efter høring af Tårnby Kommune og sagens parter – tage stilling til de spørgsmål, der er rejst i klagerne over landzonetilladelsen og VVM-afgørelsen.

 Lars Busek
 Formand

 Susanne Spangsberg
 Specialkonsulent

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. planlovens § 58, stk. 4. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. planlovens § 62, stk. 1.